

Dato: 10-10-2006

Sagsnr.: 313706

Dok.nr.: 1885253

**Ansøgning om støtte til projekt Avancementsmentor –
Opfølgning på undersøgelsen "Små skridt - store forandringer"
(Socialministeriets j.nr. 8411-0018)**

1. Baggrund for projektet

Center for Kulturanalyse har gennemført undersøgelsen "Små skridt - store forandringer" på opdrag fra Styrelsen for social service og Københavns Kommune. Ifølge opdraget skulle undersøgelsen indeholde følgende elementer:

1. En status for den indsats, der aktuelt foregår i forhold til socialt udsatte grønlændere i København.
2. En afdækning af, hvilken form for bolig og/eller støtte, der kan optimere muligheden for, at brugere i målgruppen fastholder sin bolig eller gør brug af social støtte, herunder:
 - Baggrunden for målgruppens boligproblemer.
 - Problemet størrelse i København.
 - Hvilken form for støtte ønsker målgruppen.
 - Hvilken form for støtte er realistisk.
 - Hvad barrieren er herfor.

Undersøgelsen mundede ud i fem anbefalinger om tiltag i Københavns Kommune, hvoraf Projekt Avancementsmentor tager udgangspunkt i de to: Det drejer sig om forslagene "avancementskonceptet som organisatorisk ramme", og "Støttekontaktperson/ bisidder-ordning rettet specifikt mod den grønlandske gruppe". Det skal bemærkes, at Center for Kulturanalyse har anbefalet, at disse to elementer kombineres (Boeskov & Olsen 2005:95&99).

Sammenknytning af tilbudene

Grundideen med advancementskonceptet er, at man anerkender, at det at være hjemløs, ikke er noget man kan ændre på fra dag til dag. Det kræver en proces, hvor der skal skabes kontakt til det etablerede samfund i form af bolig, arbejde, familie, netværk, sundhedssystemet, sociale tilbud, mv., som den hjemløse, måske i mange år, har levet isoleret fra. Disse forhold gælder både for hjemløse grønlændere og hjemløse generelt.

Center for Kulturanalyse har dog i sin rapport konkluderet, at hjemløse grønlændere i mindre grad end andre hjemløse gør brug af de sociale og sundhedsmæssige tilbud, der er etableret for socialt udsatte grupper. Der er således tegn på, at denne gruppe, udover at

være isoleret fra det etablerede samfund, også er svære at motivere for at gøre brug af de særlige sociale tilbud for hjemløse.

I Københavns Kommune ser man hjemløshed som et sammensat fænomen. Det er derfor lige så vigtigt at motivere den enkelte for at deltage i behandling for misbrug, afklaring af de sociale og psykiske problemstillinger og muligheder for tilbud til afhjælpning heraf, som det er at skaffe den enkelte sin egen bolig. Der er mange erfaringer i København for, at det kan være en hæmsko at tilbyde en hjemløs sin egen bolig for tidligt i denne proces. En egen bolig giver mulighed for at isolere sig fra de sociale tilbud og kan mange gange føre til en yderligere social deroute. Avancementskonceptet understøtter denne opfattelse og giver netop mulighed for, at den enkelte kan bevæge sig i sit eget tempo fra et midlertidigt, kontaktskabende tilbud gennem mere permanente tilbud og måske på sigt opnå at fastholde egen bolig. Hele vejen i gennem skal der være støtte. For nogle vil der altid være behov for støtte og det kan således være mere hensigtsmæssigt eksempelvis at blive tilbudt en skæv bolig.

Siden gennemførelsen af omstillingsplanen på hjemløseområdet, har Københavns Kommune arbejdet på at skabe en differentieret vifte af tilbud til hjemløse, for at imødekomme den enkeltes forskelligartede problemstillinger, ressourcer og ønsker. Tilbudene er således bygget op omkring flere trin:

- For det første udøves en opsøgende indsats på gadeplan mhp. at motivere den hjemløse for at få udredt sin sociale, psykiske og misbrugsmæssige situation og for at tage i mod tilbud til afhjælpning heraf. Herunder ydes også en sundhedsindsats rettet mod hjemløse på gaden samt dag- og natcafeer, hvor de hjemløse kan søge ly, mad og rådgivning.
- For det andet er der et antal pladser på herberg, hvor processen med udredning kan fortsætte under mere trygge rammer end på gaden. Mange gange kan den ro og daglige kontakt med medarbejderne, som herbergerne tilbyder, være afgørende for, at den hjemløse motiveres for at tage i mod et tilbud om behandling, en forsørgelsesydelse, en bolig eller et botilbud med støtte.
- For det tredje råder kommunen over et antal pladser i specialiserede botilbud, hvor forskellige målgrupper af hjemløse, eksempelvis psykisk syge stofafhængige, ældre alkoholikere eller tidligere stofafhængige kan få en mere stabil hverdag, hvor den konkrete problemstilling kan håndteres. Det er ofte via herbergerne, at hjemløse visiteres til disse tilbud.
- For det fjerde har de almene boligselskaber i København, i samarbejde med Københavns Kommune, opført et antal skæve huse og særboliger for hjemløse, som er klar til at bo i egen bolig med egen lejekontrakt, men som fortsat har behov for personalestøtte og videre rammer omkring husorden mv. Der er fortsat nye boliger af denne type under opførelse.

Det er målet med disse forskelligartede tilbud, at der dels kan skabes et flow i gennem tilbudene, hvor den enkelte efterhånden kan få styrket og stabiliseret sin sociale situation og at der dels er mulighed for at ”stå af” på det tilbud, der passer den enkelte, uanset, at det ikke er egen bolig, helt uden personalestøtte.

Der sker ofte, at socialt udsatte, herunder grønlandere, der efter at have været tilknyttet et tilbud vender tilbage til misbrug og ophold på gaden, ligesom der er socialt udsatte, der aldrig, eller i meget lang tid, ikke har gjort brug af sociale tilbud, herunder forsørgelsesydelse. Københavns Kommune ønsker med ”Projekt Avancementsmentor” at blive bedre til at hjælpe disse socialt udsatte. Projektet tager særskilt udgangspunkt i grønlandere i denne målgruppe.

Avancementsmentoren

Projekt Avancements-mentor er et forsøgsprojekt, der skal afdække mulighederne for at skabe resultater med en meget intensiv indsats overfor de allerdårligst stillede socialt udsatte grønlandere.

Center for Kulturanalyse har som forslag nr. 4 en støttekontaktperson- eller bisidderordning rettet mod den grønlandske gruppe. Den primære opgave for støtte- og kontaktpersonen er at støtte de socialt udsatte i at bruge de eksisterende tilbud og i deres kontakt med de offentlige myndigheder. Københavns Kommune ønsker at bygge videre på dette forslag:

Tanken med projekt avancementsmentor er således, at de brugere, der er sværest at fastholde i et tilbud, har brug for en social støtte, der går på tværs af tilbudene, hvis deres chancer for at fastholde et tilbud skal øges. Hvis brugeren følges tættere, hvis socialarbejderen kommer nærmere på de små forandringer i den enkeltes liv og hvis socialarbejderen er i nær kontakt, når den enkeltes motivation for at ændre sit liv er til stede, så er der større chance for, at brugeren tilknyttes et tilbud, at brugeren fastholder tilbudet og at tilbudet styrker brugerens kompetencer og yderligere motivation for at ændre sit liv. Avancements-mentoren har således dels som opgave at følge brugeren, uanset hvilket tilbud vedkommende er i eller ikke er i og dels at motivere brugeren for at fastholde et tilbud og således minimere antallet af tilbud som brugeren falder ud af.

Socialforvaltningen ønsker med avancementsmentoren at undersøge, hvorvidt der kan skabes særlige resultater med en støtte- og kontaktperson, der ikke kun er til stede for brugerne på gaden, men som følger dem *både*, når de ”avancerer” og når de uplanlagt glider ud af et tilbud. Avancementsmentoren skal følge de socialt udsatte *mellem* tilbudene og være den enkeltes garant for, at der hele tiden er opmærksomhed omkring brugeren, uanset, at denne i en periode ikke er i et tilbud, men i stedet opholder sig på gaden.

2. Formål

Formålet med projekt advancementsmentor er at følge de dårligst stillede socialt udsatte grønlandere tæt, uanset, hvor de opholder sig og derved motivere dem for at indgå i en kontinuerlig bevægelse fra kontaktskabende lavtærskelstilbud til mere stabile og permanente boliger, botilbud og social støtte.

3. Målgruppe

Målgruppen for projektet er de dårligst stillede socialt udsatte grønlandere i Københavns Kommune, både mænd og kvinder.

4. Målsætning

Avancementsmentoren skal gøre en koordinerende og støttende indsats for de dårligst stillede socialt udsatte grønlandere. Derfor opstilles der ikke målsætninger om, hvor mange, der skal opnå tilknytning til arbejdsmarkedet eller egen bolig. Ambitionsniveauet skal sættes i forhold til den enkelte socialt udsattes aktuelle situation og målsætningen er i stedet, at advancementsmentoren skaber fremdrift i forhold til den handleplan, der skal være omdrejningspunkt for projektet.

Når målgruppen for projektet er de allerdårligst stillede, skal indholdet af handleplanen afspejle dette, således at brugeren oplever en fremdrift, uanset hvor små skridt, der tages.

5. Metode

Avancementsmentorens vigtigste opgave er at følge den socialt udsatte grønlander tæt, uanset hvilket tilbud vedkommende gør brug af og uanset, om vedkommende slet ikke gør brug af et tilbud. Avancementsmentoren skal være den primært ansvarlige for, at der sker et samarbejde mellem de forskellige sociale og sundhedsmæssige tilbud, der ydes den socialt udsatte. Det betyder, at advancementsmentoren har ansvar for:

- At motivere brugerne til at tage i mod de tilbud de har ret til efter lovgivningen. Herunder, motivere brugerne til at indgå i projektet, til at tage i mod tilbud om at få udarbejdet en social handleplan samt til at optage eller genoptage kontakten til forskellige myndigheder.
- I samarbejde med socialcenteret at udarbejde den sociale handleplan og at arbejde for, at de parter, der er ansvarlige for de enkelte punkter i handleplanen forpligter sig herpå.
- At følge med brugerne af projektet til møder med de forskellige myndigheder omkring de problemstillinger, der som minimum skal tages stilling til i handleplanen.
- At holde løbende, tæt kontakt til brugerne af projektet og stå til rådighed for henvendelser fra brugerne, herunder vejlede

brugerne om, hvordan forskellige problemstillinger kan håndteres.

Avancementsmentoren skal således ikke gøre en indsats på et mere organisatorisk og formelt plan i forhold til samarbejdet mellem de forskellige tilbud, men udelukkende være brugerens 'redskab' i forhold til at sikre, at der ikke sker brist i samarbejdet.

Med baggrund i det hidtil opnåede kendskab til målgruppen skal advancementsmentoren, i samarbejde med de allerede iværksatte projekter for socialt udsatte grønlændere i Københavns Kommune, udpege mindst 10 og højst 15 af de dårligst stillede socialt udsatte grønlændere til at medvirke i projektet. Der skal være en ligelig kønsfordeling mellem brugerne i projektet.

Det skal ikke være brugeren, der afgør, om vedkommende er en del af tilbudet. Avancementsmentoren skal således, som en del af sit arbejde med den enkelte bruger, skabe en motivation hos de udpegede brugere, der i udgangspunktet ikke måtte ønske at være en del af projektet. Resultatet af dette motivationsarbejde måles ved forskellen på antallet af brugere i projektet og antallet af brugere i projektet, der har fået udarbejdet en handleplan, idet, at brugeren har ret til at sige nej til kommunens tilbud om en social handleplan.

Avancementsmentoren skal sørge for, at alle brugere, der ønsker det, får udarbejdet en handleplan. Handleplanen skal til hver en tid afspejle den enkelte brugers aktuelle situation, uanset om det betyder en nedtoning af de oprindelige forventninger i handleplanen eller om det indebærer et højere ambitionsniveau end det oprindeligt er beskrevet i handleplanen. Det ses som positivt, at planen revideres ofte, da det indikerer en tæt opfølgning på den enkelte brugers aktuelle behov, ressourcer og ønsker. Handleplanen skal som minimum indeholde planer for indsatsen på følgende områder:

- Kontakt til de sociale myndigheder
- Forsørgelsesgrundlag
- Boligsituation
- Misbrugssituation (hvis aktuelt)
- Sundhedstilstand
- Egne ønsker til fremtiden

Der vil blive lagt vægt på at rekruttere en medarbejder, der i forvejen har indgående kendskab til arbejdet som støtte- og kontaktperson for socialt udsatte, der opholder sig på gaden. Center for Kulturanalyse har i sin rapport anbefalet, at der ved rekruttering lægges vægt på, at medarbejderen kan tale grønlandsk og/ eller har indgående kendskab til socialt arbejde med socialt udsatte grønlændere. Det er dog erfaringen fra gadeplansindsatsen i København, at det er vigtigst, at

medarbejderen kan skabe resultater for de allermest udsatte, der opholder sig på gaden. Dernæst vil det blive prioriteret, at vedkommende har erfaring med socialt udsatte grønlændere.

Avancementsmentoren skal have ugentlig kontakt med alle brugerne i projektet.

Medarbejderen skal dagligt tilskrive sin indsats, time for time, til konkrete brugere i projektet på cpr. nummerniveau, med angivelse af hovedformålet med indsatsen.

Projektets målsætninger

- At advancementsmentoren i projektperioden er mentor for mindst 10 og højst 15 af de dårligst stillede socialt udsatte grønlændere.
- At alle brugere har fået udarbejdet en handleplan.
- At handleplanen til hver en tid afspejler den enkeltes aktuelle situation, uanset om det betyder en nedtoning af de oprindelige forventninger i handleplanen eller om det indebærer et højere ambitionsniveau end oprindeligt beskrevet i handleplanen.
- At 80 pct. af brugerne har ugentlig kontakt med advancementsmentoren under hele projektperioden.
- At 80 pct. af brugerne har fået inddraget relevante organisationer i arbejdet med sin sag.
- At 80 pct. af brugerne har fået en stabil kontakt til det etablerede sociale system.
- At 50 pct. af brugerne er blevet visiteret videre til indsats i relevant organisation/ tilbud og at disse brugere er forblevet i dette tilbud siden visitationen.
- At der er lavet en beskrivelse af den vurderede årsag til, at en bruger evt. glider uplanmæssigt ud af projektet.
- At 80 pct. af brugerne fortæller, at de har haft udbytte af advancementsmentorens indsats.
- At der midtvejs og som afslutning på projektet er lavet en beskrivelse af, hvilket forløb hver enkelt bruger har gennemgået i projektperioden, herunder hvilke konkrete resultater, der er opnået.

Følgende indikatorer vil blive anvendt til at måle projektets resultater:

- Antallet af brugere som deltager i projektet.
- Antallet af brugere, der har fået udarbejdet en handleplan, der lever op til de fastlagte kriterier.
- Antallet af brugere, hvis handleplan er blevet revideret månedligt.
- Antallet af brugere, der ikke er lykkedes at fastholde i projektet.

- Antallet af brugere, der har fået inddraget relevante organisationer i arbejdet med sin sag.
- Antallet af brugere, der har fået en stabil kontakt til det etablerede system.
- Antal brugere, der er visiteret videre til indsats i relevant organisation/ tilbud og som er forblevet i dette tilbud siden visitationen.
- Antallet af brugere, der fortæller, at de har haft udbytte af at deltage i projektet.
- Antallet af brugere, der midtvejs og afslutningsvis har fået lavet en beskrivelse af sit forløb i projektet og de konkrete resultater af projektet.

Projektet er en fortsættelse af Socialministeriets Projekt 18, "Undersøgelse af behov for udvikling af avancementsboliger til udsatte grønlandere". Derfor vil evalueringen af Projekt Avancementsmentor ske som en del af den samlede evaluering af Socialministeriets projekter for socialt udsatte grønlandere, der forestås af Rambøll Management.

Der skal derudover, som afslutning på projektet, udarbejdes en lille skriftlig redegørelse om projektets metoder og resultater. Redegørelsen skal være rettet mod myndigheder og socialarbejdere.

6. Sammenhæng med øvrig indsats på området

Københavns Kommune har fået støtte til gennemførelse af seks projekter under Socialministeriets indsats for særligt udsatte grønlandere: Projekt Avancementsmentor er en fortsættelse af det ene, projekt 18, hvis første del udgøres af den nu gennemførte undersøgelse fra Center for Kulturanalyse.

Der gennemføres derudover to projekter, der har til formål at styrke kommunens kontakt til socialt udsatte grønlandere i København. Det drejer sig om opsøgende og helhedsorienteret indsats på gadeplan på hhv. Indre By - Christianshavn og Vesterbro - Kgs. Enghave. Avancementsmentorens brugere kan bl.a. udvælges ud fra de kontakter, der hidtil er skabt via disse to projekter.

Der er desuden iværksat bostøtte til et bofællesskab for socialt udsatte grønlandere. Bofællesskabet kan være ét af de tilbud, som brugerne i Projekt avancementsmentor kan få udbytte af. Derudover gennemføres netværkssupervision for de af kommunens medarbejdere, der arbejder med socialt udsatte grønlandere. Her vil medarbejderen i Projekt Avancementsmentor også deltage.

Det primære formål med projektet er at få knyttet brugerne tættere til den eksisterende indsats for hjemløse og udsatte grupper i Københavns Kommune. Det betyder, at projektmedarbejderen dels

skal være brugerens garant for, at alle parter spiller optimalt sammen omkring indsatsen for den enkelte, dels skal medarbejderen være brugerens medspiller mhp. at formidle vedkommendes rettigheder, ønsker, ressourcer og behov til de sociale tilbud i kommunen.

7. Tidsplan

Projektet ønskes gennemført fra ultimo 2006 til medio 2008.

8. Økonomiske rammer

Socialministeriet har afsat i alt 590.000 kr. til en evt. opfølgning på undersøgelsen fra "Små skridt - store forandringer" fra Center for Kulturanalyse.

Københavns Kommune, Socialforvaltningen ansøger om, at 510.000 kr. kan anvendes til løn for en medarbejder i 17 måneder. Der ansøges derudover om, at 34.000 kr. kan anvendes til aktiviteter i projektet, at 37.500 kan anvendes til administrativt overhead og at 8.500 kr. kan anvendes til revision af regnskab til Socialministeriet:

Figur 1 Økonomiske rammer for Projekt advancementsmentor

Udgift (kr.)	2006	2007	2008	I alt
Løn til 1 medarbejder i 17 mdr.	45.000	360.000	105.000	510.000
Aktiviteter	5.500	22.500	6.000	34.000
Overhead	6.000	25.000	6.500	37.500
Revision	1.000	5.000	2.500	8.500
I alt	57.500	412.500	120.000	590.000

9. Ansvar

Projekt advancementsmentor vil blive forankret i Københavns Kommunes opsøgende gadeplansindsats, der henhører under Socialforvaltningens Mål- og rammekontor for misbrug og bolig. Herfra vil der også blive aflagt regnskab til Socialministeriet.

Projektmedarbejderen vil indgå i et fagligt fællesskab med medarbejderne i Københavns Kommunes gadeplansindsats, hvorfra den daglige ledelse af projektet også vil ske.

10. Forankring af indsatsen

Projekt advancementsmentor vil blive gennemført som et forsøg med tætte støtte- og kontaktføløb til socialt udsatte grønlændere, uanset om de er brugere af et tilbud om bolig, botilbud eller behandling mv. eller om de ikke er brugere af et tilbud. Den metode, der udvikles i projektet vil, i det omfang det ressourcemæssigt er muligt, efter

projektets afslutning blive forankret i kommunens tilbud om støtte- og kontaktførelse til socialt udsatte grønlandere.

Projekt Avancements-mentor er som sagt et forsøgsprojekt, der skal afdække mulighederne for at skabe resultater med en meget intensiv indsats overfor de allerdårligst stillede socialt udsatte grønlandere. Der er tale om en meget ressourcekrævende model, der ikke vil kunne iværksættes for alle borgere i målgruppen i København. Der er således ikke planer om, at projektet skal forankres i samme form som det er beskrevet her.